

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudkyň JUDr. Venduly Sochorové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové ve věci

žalobkyně: **CZ Izolace s. r. o.**
sídlem Blanická 834/140, Ostrava
zastoupená Mgr. Bc. Lucií Koupilovou, advokátkou
sídlem Sokolská třída 1204/8, Ostrava

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava

za účasti osoby zúčastněné na řízení:
ČEZ Distribuce, a. s.
sídlem Teplická 874/8, Děčín

o žalobě proti rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 9. 10. 2018, č. j. 00744-31/2018-ERU,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobkyni bude vrácen zaplacený soudní poplatek ve výši 4 000 Kč ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení k rukám její advokátky Mgr. Bc. Lucie Koupilové, sídlem Sokolská třída 1204/8, Ostrava.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu, kterým byl zamítnut její rozklad proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 00744-19/2018-ERU. Prvostupňovým správním rozhodnutím vydaným ve sporném řízení podle § 17 odst. 7 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, byl zamítnut návrh žalobkyně, že společnost ČEZ Prodej, s. r. o. není oprávněna přestat dodávat jí sjednané množství silové elektřiny a zajistit distribuci elektřiny a systémové služby dle smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny do sítí VVN a VN (výrok I.), že společnost ČEZ Distribuce, a. s. není oprávněna přerušit

distribuci elektřiny do odběrného místa (výrok II.) a že odpůrci (ČEZ Prodej, s. r. o. a ČEZ Distribuce, a. s.) jsou povinni společně a nerozdílně uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení (výrok III.).

2. Žalobkyně namítá, že byla zkrácena na svých právech, neboť zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spise a napadené rozhodnutí je založeno na nesprávném právním posouzení věci. Mezi žalobkyní a odpůrci je spor o to, zda smlouva o sdružených dodávkách elektřiny ze dne 8. 1. 2009 je i nadále platná, nebo zda došlo k jejímu ukončení. Žalobkyně má za to, že vůlí stran od počátku smluvního vztahu bylo uzavřít smlouvu na dobu neurčitou. Smlouva byla uzavřena v důsledku změny fakturační adresy a navazovala na předchozí smlouvu vážící se k témuž odběrnému místu uzavřenou dne 29. 12. 2005 s J. Š. – TEPELNÉ IZOLACE jako podnikající fyzickou osobou. Žalobkyně předpokládala, že nová smlouva z roku 2009 bude obsahovat tytéž smluvní podmínky, ovšem v otázce platnosti smlouvy došlo k nepatrné změně. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou a mohla být nově prodlužována jen se souhlasem účastníků. Podle žalobkyně došlo ke klamavému jednání, neboť úmysl žalobkyně uzavřít smlouvu na dobu neurčitou musel být společnosti ČEZ Prodej, s. r. o. znám. I zavedená obchodní praxe dokládala, že úmyslem stran bylo smlouvu opakovaně prodlužovat. Žalobkyně odkazuje na § 556 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a uvádí, že by soud měl přihlídnout i k zavedeným zvyklostem stran spočívajícím v automatickém prodlužování smluvního vztahu. Podle žalobkyně by na ni soud měl vztáhnout zákonná ustanovení o ochraně spotřebitele dle § 1812 občanského zákoníku. Nenastal rovněž žádný z důvodů ukončení smlouvy o připojení odběrného místa k distribuční soustavě vn – vvn. Navrhla proto, aby soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádala o přiznání odkladného účinku.
3. Žalovaný ve vyjádření ze dne 21. 11. 2018 navrhl odmítnutí žaloby s tím, že ve věci je dána příslušnost soudů v občanském soudním řízení.
4. Osoba zúčastněná ve vyjádření ze dne 22. 11. 2018 navrhla, aby soud žalobě nepřiznal odkladný účinek a aby podanou žalobu zamítl.
5. Předtím, než mohl soud přistoupit k věcnému posouzení žaloby, zabýval se její přípustností (§ 65, § 68 a § 70 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“).
6. Podle § 68 písm. b) s. ř. s. je žaloba nepřípustná tehdy, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu.
7. Podle § 46 odst. 2 s. ř. s. soud návrh odmítne, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.
8. Působnost energetického zákona je upravena v § 1, podle něhož tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie podmínky podnikání a výkon státní správy v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.

9. Podle § 17 odst. 7 písm. a) téhož zákona žalovaný rozhoduje spory o uzavření smlouvy podle tohoto zákona mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem a spory o omezení, přerušení nebo obnovení dodávek nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie z důvodu neoprávněného odběru nebo neoprávněné distribuce.
10. Soud má za to, že k projednání věci je dána věcná příslušnost soudů v občanském soudním řízení, nikoliv ve správním soudnictví (shodně viz usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2018, č. j. 6 A 217/2016-38, nebo usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2015, č. j. 62 A 105/2013-58).
11. Předmětem úpravy energetického zákona se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 10. 2004, č. j. 7 As 58/2003-104, publikovaném pod č. 466/2005 Sb. NSS. Uvedl, že „energetický zákon není předpisem upravujícím výlučně jen veřejnoprávní normy. Předmětem úpravy energetického zákona jsou totiž podmínky podnikání, výkonu státní správy a regulace v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojených (§ 1 energetického zákona). Jinými slovy zákon obsahuje normy jak veřejnoprávní (výkon státní správy), tak i soukromoprávní povahy (podmínky podnikání). Rozhodujícím kritériem pro rozlišení, o jaký vztah se jedná, je metoda úpravy, tedy zda jde o úpravu vztahů postavených na rovnosti, tj. vztahy mezi držiteli licencí a jejich zákazníky nebo o vztahy ryze vrchnostenského charakteru, kam patří např. rozhodování ve věcech udělení, změn či zrušení licencí“.
12. Soud při posuzování věcné příslušnosti vycházel z toho, že žalovaný v předmětném správním řízení vystupoval v působnosti správního orgánu ve smyslu § 141 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, který na základě energetického zákona rozhoduje spory v soukromoprávních věcech. Sporné řízení je považováno za jakousi výjimku ze standardní činnosti správních orgánů, které jinak jednájí a rozhodují v otázkách práva veřejného. V předmětné věci šlo o spor mezi žalobkyní a společnostmi ČEZ Prodej s. r. o. a ČEZ Distribuce, a. s. o posouzení platnosti smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, resp. smlouvy o připojení odběrného místa k distribuční soustavě, ve kterém se žalobkyně domáhala pokračování smluvního vztahu a brojila proti ukončení dodávek a distribuce elektřiny.
13. V daném případě předmětem správního řízení sporného byl spor vyplývající z obchodněprávního vztahu žalobkyně a společností ČEZ Prodej s. r. o. a ČEZ Distribuce, a. s. Jde tedy o spor soukromoprávní povahy, který je veden mezi podnikateli v rámci jejich podnikatelské činnosti. Rozhodujícím kritériem pro rozlišení, o jaký vztah se jedná, je metoda úpravy, tedy, zda jde o úpravu vztahů postavených na rovnosti zúčastněných subjektů, nebo o vztahy ryze vrchnostenského charakteru, kam ve sféře energetického práva patří např. rozhodování ve věcech udělení, změn či zrušení licencí. Spor o přerušení dodávek a distribuce elektřiny veřejnoprávní charakter nemá.
14. To potvrzuje i odborná literatura, podle níž příkladem, kdy správní orgány rozhodují ve sporném řízení spory vyplývající ze vztahů soukromého práva, jsou např. některé agendy spadající do působnosti Energetického regulačního úřadu podle energetického zákona, např. spory podle § 17 odst. 7 energetického zákona mezi držitelem licencí a zákazníkem o omezení, přerušení nebo obnovení dodávek nebo distribuce elektřiny, ve kterých by jinak byla k rozhodnutí sporu dána příslušnost soudu (Vedral, J. Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, str. 1079.). Obdobně Plášilová v komentáři k § 17

odst. 7 energetického zákona uvádí, že v písm. a) až e) jde „o vymezení působnosti úřadu v rámci pravomoci rozhodování sporů v soukromoprávních otázkách podle energetického zákona, spotřebitelských sporů v energetice, sporů v otázkách podpory podle zákona o podporovaných zdrojích energie (zákon č. 165/2012 Sb.) a sporů o výši náhrady při dispečerském řízení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle § 26 odst. 6“ (srov. Plášilová, D. in Eichlerová, K. a kol. Energetický zákon. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016).

15. Předmětem správního řízení sporného v projednávané věci byl tedy vztah soukromoprávní, jehož základní zásadou je rovnost dvou subjektů (shodně viz usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2013, č. j. 62 A 47/2013-31, nebo ze dne 18. 3. 2013, č. j. 30A 124/2012-40).
16. Soud proto uzavírá, že podaná žaloba není podle § 68 písm. d) s. ř. s. ve správním řízení soudním přípustná, proto ji jako nepřipustnou podle § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítl. Soudy ve správním soudnictví jsou oprávněny poskytovat ochranu toliko veřejným subjektivním právům, nikoliv právům soukromým. K tomuto účelu je třeba iniciovat řízení podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“).
17. Žalobkyně se svého práva může domáhat podáním žaloby u soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení (§ 46 odst. 2 s. ř. s.), a to tak, aby v této lhůtě žaloba došla k příslušnému soudu (§ 82 odst. 3 o. s. ř.). Věcná příslušnost soudu k projednání a rozhodnutí sporu je dána § 249 odst. 1 o. s. ř. (k řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy). Místní příslušnost soudu pak vyplývá z § 250 odst. 1 o. s. ř.
18. Vzhledem k tomu, že žaloba byla odmítnuta, soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
19. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, věta první, s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.
20. Žaloba byla odmítnuta před prvním jednáním, soud proto podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích rozhodl, že se žalobkyni z účtu Krajského soudu v Brně vrací zaplacený soudní poplatek za podanou žalobu a za návrh na přiznání odkladného účinku (celkem 4000 Kč) k rukám její advokátky.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Žalobkyně může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v této věci žalobu podle části páté o. s. ř. k příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu. Jestliže tak žalobkyně v této lhůtě učiní, platí, že soudní řízení podle části páté o. s. ř. o takové žalobě bylo zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu ve správním soudnictví.

V Brně dne 28. listopadu 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu